# Voorstel aan Gemeenteraad

Registratienummer:
Z/23/406646

## Onderwerp
Jaarstukken 2022, 1e begrotingswijziging 2023, ontwerpbegroting 2024 e.v. gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg

## Voorstel
Het college stelt voor:

1. Van de jaarstukken 2022 van de GR Kredietbank Limburg kennis te nemen;
2. Met de 1e begrotingswijziging 2023 van de GR Kredietbank Limburg in te stemmen;
3. Met de ontwerpbegroting 2024 e.v. van de GR Kredietbank Limburg in te stemmen;
4. Op de 1e begrotingswijziging 2023 van de GR Kredietbank Limburg geen zienswijze in te dienen;
5. Op de ontwerpbegroting 2024 e.v. van de GR Kredietbank Limburg de volgende zienswijze in te dienen:
    a. De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2023 besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting.
    b. De raad verzoekt de gevolgen van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025, zodra deze is vastgesteld in het Algemeen bestuur van GR KBL.

| | |
|---|---|
| Burgemeester<br>mr. J.Th.C.M. Verheijen | Gemeentesecretaris<br>J.A.M. Heesen |

## Inleiding

Het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg heeft de 1e begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 e.v. aangeboden aan de raden van de deelnemende gemeenten. Als extra informatie is ook de jaarrekening 2022 toegevoegd. De jaarrekening is in de vergadering van 30 maart 2023 door het algemeen bestuur Kredietbank Limburg goedgekeurd en vastgesteld.

Aan de deelnemers wordt gevraagd om uiterlijk 12 weken na ontvangst (d.d. 6 juli 2023) hun zienswijzen op de ontwerpbegroting 2024 e.v. aan het dagelijks bestuur kenbaar te maken. Aangezien de behandeling plaatsvindt in de raadsvergadering van 15 juni, kan de gemeenteraad haar zienswijzen voor de deadline aanreiken.

Vanaf dit jaar dient het Dagelijks Bestuur voorafgaand aan het vaststellen van de begroting door het Algemeen Bestuur van GR Kredietbank Limburg, schriftelijk en gemotiveerd te reageren op uw zienswijze (art. 68 lid 4 Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr)). Zienswijze en reactie worden samen met de 1e begrotingswijziging 2023 en de ontwerpbegroting 2024 e.v. aangeboden aan het Algemeen Bestuur ter vaststelling in haar vergadering van 6 juli 2023.

**Relevante eerdere besluitvorming en documenten**

- December 2021: Beleidsplan armoede en schulden 2022-2026.
- Juli 2022: Raadsmemo voorjaarsrapportage 2022 Gemeenschappelijke Regeling Kredietbank Limburg;
- December 2022: Raadsinformatiebrieven (2) inzake uittreden gemeente Heerlen;

## Beoogd effect

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr), meer specifiek artikel 34b (wat betreft de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de jaarrekening) en artikel 35 (wat betreft de ontwerpbegroting en wijzigingen van de begroting) heeft de gemeenteraad de mogelijkheid om zienswijzen in te dienen op de begroting en begrotingswijziging van de GR Kredietbank Limburg. Op deze wijze wordt de raad in staat gesteld zijn kaderstellende en controlerende taak uit te oefenen.

Het College stelt aan de gemeenteraad voor om geen zienswijze in te dienen over de 1e begrotingswijziging 2023. Het college stelt voor om wel een zienswijze in te dienen over de ontwerpbegroting 2024 e.v.

## Argumenten

*1.1 De jaarrekening 2022 informeert over ontwikkelingen bij de GR Kredietbank Limburg van het afgelopen jaar.*

In tegenstelling tot de verwachting werd KBL in de voorliggende jaren geconfronteerd met een afnemende dienstverlening door corona. Deze ontwikkeling zagen we ook landelijk terug. In de begrotingswijzing 2022 is hierdoor terecht rekening gehouden met lagere opbrengsten en kosten t.o.v. de primaire begroting.

*1.2 Het financieel resultaat van de GR Kredietbank Limburg over 2022*

Bij de begrotingswijziging was rekening gehouden met een verlies à €0,6 mln. Gemeenten hebben bijgedragen in dit verlies op basis van de verdeelsleutel. Dat verlies viel echter aan het einde van het jaar iets minder nadelig uit, waardoor nu wordt afgesloten met een bescheiden positief resultaat à €17.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen.

Het bestuur heeft besloten om de gecalculeerde voorschotten in 2022 niet te verrekenen met de feitelijke dienstverlening. Door de voorschotten niet te verrekenen, nemen gemeenten een eventuele onderbesteding voor eigen rekening. Wanneer een gemeente meer afneemt dan vastgesteld bij het voorschot wordt het meerdere bij deze gemeente in rekening gebracht.

Het resultaat is toe te wijzen aan een autonome ontwikkeling.
Het resultaat van €17.000 is als volgt opgebouwd:

**Resultaat totale GR Kredietbank Limburg:**

| **Omschrijving** | **Bedrag** | |
|---|---|---|
| Baten uit verrichte dienstverlening | € 10,4 mln. | |
| Bijdrage gemeenten in verwachte negatieve exploitatieresultaat | € 0,6 mln. | N* |
| Lasten | € 11 mln. | |
| Toevoeging aan weerstandsvermogen KBL | € 0,017 mln. | |
| **Totaal resultaat GR** | € 0 | |

**N=nadelig voor gemeenten*

*1.3 Het aandeel van de gemeente Sittard-Geleen in het resultaat*
Sittard-Geleen heeft in 2022 bijgedragen aan het geprognosticeerde verlies à €0,6 mln. Deze bijdrage bedroeg €0,13 mln. en is reeds verwerkt in de gemeentelijke jaarrekening 2022. De totale bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen bedroeg in 2022 €2.2 mln. (inclusief bijdrage in verlies). Gemeente Sittard-Geleen heeft te maken met een besteding van 100,2% van de voorschotten. De voorschotten waren reeds ingecalculeerd in de gemeentebegroting 2022.
In de bevoorschotting van KBL is de kostprijsverhogende BTW niet meegewogen. Deze wordt echter wel gefactureerd over de produkten bewind en budgetbeheer.
Het resultaat is al verwerkt in de jaarrekening 2022 van de gemeente.

In 2022 is rekening gehouden met een indexering à 5,3% (basis: Consumenten Prijs Index).

**Resultaat voor Gemeente Sittard-Geleen**

| **Omschrijving** | **Bedrag** |
|---|---|
| Aandeel gemeente (incl. bijdrage in begrote negatief exploitatieresultaat) | € 2,2 mln. |
| Kostprijsverhogende BTW (bewind en budgetbeheer) | € 0,1 mln. |
| **Dekking** | |
| Stelpost inflatie | € 0,1 mln. |
| Overige budgetten | € 2,2 mln. |
| **Restant resultaat** | € 0 |

*2.1 De 1e begrotingswijziging 2023 prognosticeert de verschillen in de opbrengsten en kosten tussen de primaire begroting 2023 en de bijgestelde verwachtingen o.b.v. ontwikkelingen*
De primaire meerjarenbegroting 2023 e.v. betrof vanwege een groot aantal onzekere factoren een proforma begroting, voortbouwend op aantallen in de 1e begrotingswijziging 2022. Na afstemming met het bestuur is destijds besloten dat KBL een taakstelling opnam in deze meerjarenbegroting, dit met het doel de uitvoeringslasten te verlagen in plaats van het sluitend maken van de begroting door middel van bijdragen van de GR-gemeenten.
Daarnaast is besloten dat een externe partij (BMC) KBL in 2022 ondersteunt in een voorstel om te komen tot kostendekkende productfinanciering/gezonde bekostigingsstructuur. Een en ander heeft echter niet geleid tot besluitvorming in 2022 over deze thema's, omdat dit complexe en omvangrijke proces ernstig werd/wordt beïnvloed door het uittredingsbesluit van gemeente Heerlen.
Ten opzichte van de primaire begroting 2023 worden er nu in totaliteit hogere opbrengsten

verwacht. Daar staat tegenover dat de lasten ook stijgen t.a.v. de primaire begroting ook veroorzaakt door inflatie.

*2.2 Het verwachte financieel resultaat van de GR Kredietbank Limburg in 2023*
Net als in de primaire begroting 2023 wordt er van uitgegaan dat de gemeenten geen bijdrage hoeven te doen in het exploitatieresultaat. Er wordt uitgegaan van een budgetneutrale begroting waarbij de baten en lasten in balans zijn. Het exploitatieresultaat wordt begroot op € 0,-. Hierbij wordt wel uitgegaan van hogere baten uit dienstverlening ter hoogte van €0,67 mln. ten opzichte van de primaire begroting van GR KBL. Hierdoor stijgen de gemeentelijke bijdragen in de dienstverlening. De budgetneutrale begroting wordt grotendeels veroorzaakt door een drietal besluiten van het bestuur, namelijk:

- Ook in 2023 worden de voorschotten niet verrekend met de feitelijke dienstverlening. Gemeenten nemen eventuele onderbenutting voor eigen rekening;
- Het product bewind is tot nu toe verlieslatend en vormde in voorgaande jaren een belangrijke oorzaak voor exploitatietekorten. Vanwege afnemende dienstverlening kon dit verlies niet gecompenseerd worden vanuit de andere diensten. O.b.v. berekeningen van BMC is dit tarief vanaf 2023 kostendekkend gemaakt. Dit zorgt uiteraard wel voor een grotere bijdrage voor de dienstverlening in het product bewind;
- Indexering: De directie KBL heeft het Dagelijks Bestuur geadviseerd om een prijsindex te hanteren van 4%. Dit percentage is gebaseerd op door KBL ervaren kostenstijging als gevolg van inflatie. Bekende prijsindexen zoals b.v. CPI zijn moeilijk toe te passen op deze GR, omdat dit niet overeenkomt met de ervaren realiteit. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies overgenomen.

**Verwachte resultaat totale GR Kredietbank Limburg 2023:**

| **Omschrijving** | **Bedrag** |
|---|---|
| Baten uit verrichte dienstverlening | € 11,9 mln. |
| Bijdrage gemeenten in verwachte negatieve exploitatieresultaat | € 0 |
| Lasten | € 11,9 mln. |
| **Totaal resultaat GR** | € 0 |

*2.3 De bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen in het resultaat 2023*
De KBL presenteert weliswaar een neutrale begroting (baten en lasten zijn in balans), maar de bijdrage in de dienstverlening valt voor Sittard-Geleen € 0,56 mln. hoger uit dan primair begroot. De totale bijdrage van de gemeente Sittard-Geleen aan de dienstverlening van de KBL bedraagt € 2,68 mln. (excl. btw). Deze hogere bijdrage is grotendeels toe te schrijven aan:

- Indexering van de uurtarieven à 4%: € 0,09 mln. Hiervoor wordt dekking gezocht bij het budget indexering op concernniveau;
- Verhogen van het tarief voor bewindvoering om dit product kostendekkend te maken en het relatief hoge aandeel van SG in de afname van bewind. Dit zorgt voor een hogere bijdrage in bewind à € 0,31 mln.
- Kostprijsverhogende btw: In de bevoorschotting van KBL de kostprijsverhogende BTW niet meegewogen. Deze wordt echter wel gefactureerd over de produkten bewind en budgetbeheer. Het gaat om een bedrag van € 0,17 mln.

De additionele bijdrage van € 0,56 mln. wordt verwerkt in de programmabegroting 2024 bij de actualisatie van de jaarschijf 2023.

**Verwachte resultaat 2023 voor Gemeente Sittard-Geleen**

| **Omschrijving** | **Bedrag** |
|---|---|
| Aandeel gemeente in verrichte dienstverlening | € 2,68 mln. |
| Kostprijsverhogende BTW (bewind en budgetbeheer) | € 0,17 mln. |
| **Dekking** | |
| Stelpost inflatie | € 0,09 mln. |
| Overige budgetten | € 2,2 mln. |
| **Restant resultaat** | € 0,56 mln. N |

*3.1 De wet gemeenschappelijke regelingen bepaalt dat de gemeenteraad moet instemmen met de ontwerpbegroting van een gemeenschappelijke regeling.*

Het blijft ook meerjarig moeilijk om een goede, realistische prognose te doen m.b.t. de ontwikkeling van het dienstverleningsvolume. Daarnaast laten de consequenties van de uittreding van gemeente Heerlen zich lastig voorspellen. Bovendien zal het bestuur in 2023 een besluit moeten nemen over de bekostigingsstructuur. Al deze onzekere factoren maken het opstellen van een realistische begroting onmogelijk. Vandaar dat het bestuur een pro forma begroting 2024 e.v. aanbiedt. Hierbij worden dezelfde uitgangspunten toegepast als bij de 1e begrotingswijziging 2023.
Niet alles kan tegelijk maar een nieuwe bekostiging, een uittreding van de gemeente Heerlen, vele veranderingen in de Schuldhulpverlening (ambitie Kabinet) en de inzichten van KBL 2.0 vormen een natuurlijk moment om de organisatie in zijn geheel goed onder de loep nemen om te kijken welke aanpassingen noodzakelijk en logisch zijn. Belangrijk daarbij is ook te kijken naar een realistisch tijdspad.

*3.2 Het verwachte financieel resultaat van de GR Kredietbank Limburg in 2024 e.v.*

De pro forma begroting 2024 e.v. gaat uit van een budgetneutrale begroting.

**Resultaat totale GR Kredietbank Limburg**

| **Omschrijving** | **Bedrag** | **Incidenteel** | **Structureel** |
|---|---|---|---|
| Baten | € 12,0 mln. | € | € 12,0 mln. |
| Lasten | € 12,0 mln. | | € 12,0 mln. |
| **Totaal resultaat GR** | € 0 | € | € 0 |

*3.3 De bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen in het resultaat 2024 e.v.*

De bijdrage van Gemeente Sittard-Geleen in het meerjarig resultaat is hoger dan gemeentelijk begroot. Dit verschil wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door de verhoging van het tarief voor bewindvoering. Deze verhoging was nodig op om het product kostendekkend te maken.

Voor de indexeringskosten wordt dekking gezocht bij het budget indexering op concernniveau. De directie KBL heeft het Dagelijks Bestuur geadviseerd om meerjarig een prijsindex te hanteren van 4%. Dit percentage is gebaseerd op door KBL ervaren kostenstijging als gevolg van inflatie. Bekende prijsindexen zoals b.v. CPI zijn moeilijk toe te passen op deze GR, omdat dit niet overeenkomt met de ervaren realiteit. Het Dagelijks Bestuur heeft dit advies overgenomen.

**Resultaat voor gemeente**

| | **2024** | **2025 e.v.** | **Toelichting** |
|---|---|---|---|
| Aandeel gemeente | €2,67 mln. | €2,67 mln. | Blijft meerjarig gelijk vanwege pro forma begroting. |
| Kostprijsverhogende BTW | €0,17 mln. | €0,17 mln. | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **Dekking** | | | | |
| Stelpost inflatie | € 0,09 mln. | | € 0,09 mln. | |
| Overige budgetten | € 2,30 mln. | | € 2,38 mln. | |
| **Restant resultaat** | € 0,45 mln. | N | € 0,38 mln. | N |

De additionele bijdrage van € 0,45 mln. resp. € 0,38 mln. wordt verwerkt in de programmabegroting 2024 bij de actualisatie van de jaarschijf 2023.

Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen, die voortkomen uit de concept begrotingen 2024, verwerkt in de programmabegroting 2024 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt.

## Kanttekeningen

*2.1/3.1 Onzekerheid effect koopkrachtverlies op gevraagde dienstverlening*
6 op de 10 huishoudens ervaart betaalproblemen, mede veroorzaakt door stijgende energie- en brandstofprijzen, dure boodschappen, inflatie e.d. Dat lijkt geen positief voorteken voor schuldenproblematiek. Het kabinet heeft enkele koopkrachtmaatregelen genomen, maar deze zijn grotendeels van tijdelijke aard. Het netto besteedbaar inkomen zal afnemen waardoor de kans op schuldenproblematiek zal toenemen.
We zien al drie jaar dat het moeilijk is om (meerjarig) goede, realistische aannames te doen ten aanzien van de impact van corona op het gebruik van schuldhulpverlening.
Het is tamelijk onvoorspelbaarheid in hoeverre het effect van corona en het koopkrachtverlies invloed heeft op de omvang van de dienstverlening KBL in de komende jaren. Omdat er bij schuldhulpverlening sprake is van een open einde financiering, kan dit tot een onverwachte stijging van uitgaven leiden. Tegelijkertijd kan een achterblijvende vraag leiden tot een lager exploitatieresultaat;

*3.2 Onzekerheid gevolgen uittreden gemeente Heerlen*
In 2023 laat het Algemeen Bestuur zich bijstaan door een expertisebureau om te komen tot een realistische, faire uittreedregeling. Doel is om de schade voor de voortzettende gemeenten uit te sluiten. De impact van de uittredingsregeling is nog onduidelijk;

*3.3 Effect bekostigingsstructuur*
In 2023 vindt besluitvorming plaats over de bekostigingsstructuur. Het is onzeker welke impact dit heeft op de deelnemende gemeenten. Met de herberekening van de tarieven bestaat er een mogelijkheid dat duurdere vormen van dienstverlening gefaseerd afgestoten worden, waardoor er frictiekosten kunnen ontstaan.

*3.3 Risicoprofiel conform meerjarenbegroting*
In de paragraaf weerstandsvermogen van de KBL in de meerjarenbegroting 2024 tot en met 2026 is het risicoprofiel gekwantificeerd op € 427.000. Het gekwantificeerde aandeel van de gemeente Sittard-Geleen hierin bedraagt €89.700.
Het weerstandsvermogen van KBL bedraagt 17.000. Met dit bedrag kunnen geen grote fluctuaties in het exploitatieresultaat worden opgevangen.

**Conclusie/advies aan de raad**
Gezien de impact van de kennisgeving over de uittreding van gemeente Heerlen, is er begrip voor het aanreiken van een pro forma meerjarenbegroting in dit stadium. De uittreedregeling is immers direct van invloed op de bekostigingsstructuur en het versterken van de toekomstbestendigheid van

GR KBL. Desalniettemin adviseert het college de raad een zienswijze af te geven met betrekking tot de meerjarenbegroting 2024 e.v., namelijk:

- De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2023 besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting.
- De raad verzoekt de gevolgen van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025, zodra deze vastgesteld is in het Algemeen bestuur van GR KBL.

## Inclusie

Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR Kredietbank Limburg: ontwerpbegroting, 1e begrotingswijziging lopende jaar en jaarrekening. Inclusie richt zich hier op de vraag of deze stukken voor iedereen beschikbaar zijn, hetgeen het geval is. Daarnaast wordt gestreefd naar een begrijpelijke beschrijvingen. Ook hieraan wordt voldaan, al met al blijven het financieel technische stukken.

## Duurzaamheid

Dit voorstel betreft de jaarlijkse P&C stukken van de GR Kredietbank Limburg: ontwerpbegroting, 1e begrotingswijziging lopend jaar en jaarrekening. Het thema duurzaamheid is hier niet op van toepassing.

## Financiën

Voor de uniformiteit en de inzichtelijkheid worden alle financiële consequenties van alle gemeenschappelijke regelingen die voortkomen uit de concept begrotingen 2024 verwerkt in de programmabegroting 2024 van de gemeente. Hierdoor worden alle financiële aanpassingen in één P&C product verwerkt. Voor de kosten van indexering wordt dekking gezocht bij het budget indexering op gemeentelijk concernniveau.
De meerjarig hogere bijdragen voor dienstverlening bij KBL zijn te verklaren door een aantal autonome ontwikkelingen, namelijk het gebruik van kostendekkende (hogere) tarieven voor bewind, indexering van prijzen als gevolg van inflatie en de toepassing van kostprijsverhogende BTW.

| | **2023** | **2024** | **2025 e.v.** |
|---|---|---|---|
| Bijdrage dienstverlening (incl. BTW) | € 2,85 mln. | € 2,84 mln. | € 2,85 mln. |
| Bijdrage in exploitatieresultaat | € 0 | € 0 | € 0 |
| Begrote bijdrage in dienstverlening (incl. stelpost inflatie) | € 2,29 mln. | € 2,39 mln. | € 2,47 mln. |
| **Resultaat** | **€ 0,56 mln. N** | **€ 0,45 mln. N** | **€ 0,38 mln. N** |

## Communicatie en Participatie

Het raadsvoorstel wordt gecommuniceerd via de openbare besluitenlijst. De raad wordt geïnformeerd via het bijgevoegde raadsvoorstel. De GR wordt met een brief op de hoogte gebracht van de zienswijze van de Raad.

## Vervolg

De 1e begrotingswijziging 2023 en de meerjarenbegrotingbegroting 2024 e.v. worden voorgelegd aan de raad, zodat deze in de gelegenheid wordt gesteld om zijn zienswijze te uiten. Na behandeling in de Ronde op 25 mei, vindt besluitvorming in de gemeenteraad plaats op 15 juni.

Definitieve vaststelling van beide documenten zal plaatsvinden in de vergadering van het algemeen bestuur van de KBL op 6 juli 2023.

## Openbare besluitenlijst

De gemeenteraad heeft ingestemd met de 1e begrotingswijziging 2023 en de meerjarenbegroting 2024 e.v. van de gemeenschappelijke regeling Kredietbank Limburg dient de raad een zienswijze in, namelijk:

a. De raad bekrachtigt de noodzaak om in 2023 besluiten te nemen over de wijze van bekostiging van deze GR, zodat de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025 hierop gebaseerd kunnen worden. Dit moet leiden tot een kostendekkende, transparante, voorspelbare begroting.
b. De raad verzoekt de gevolgen van de definitieve uittreedregeling voor de gemeente Heerlen te verwerken in de 1e begrotingswijziging 2024 en de meerjarenbegroting 2025, zodra deze is vastgesteld in het Algemeen bestuur van GR KBL.

## Bijlagen

01 Jaarstukken 2022 GR KBL
02 1e begrotingswijziging 2023 GR KBL
03 Meerjarenbegroting 2024 e.v. GR KBL
04 Aanbiedingsbrief P&C stukken GR KBL
05 Raadsbesluit P&C GR KBL 2022 e.v.
06 Aanbiedingsblad raad P&C GR KBL 2022 e.v.
07 Brief zienswijze raad GR KBL 2024 e.v.

| Voorstel aan **Gemeenteraad** | |
|---|---|
| Steller:<br>E-mail:<br>Team:<br><br>Portefeuillehouder:<br>J.G.L.M. Bühler | Reg. nummer :<br><br>Reg. datum : 4 april 2023<br>Reg.nummer(s) bijlagen : |